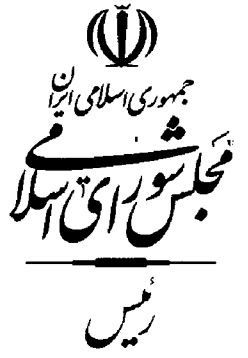

شماره: ۴۰۰/۸۸۹۷۷

تاریخ: ۱۳۹۴/۱۲/۱۶

پست:

بسته

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۹۴، ۱۰، ۵۸۶۹
تاریخ ثبت:	۱۳۹۴/۱۲/۱۶
ساعت ورود:	کد پرونده

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
طرح نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی که با عنوان طرح‌های «نظام جامع
آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی» و «آموزش‌های فنی و حرفه‌ای» به مجلس
شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۰
مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می‌گردد.

علی لاریجانی

طرح نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی

ماده ۱- در اجرای بندهای (۱) و (۲) سیاست‌های کلی اشتغال و بندهای (د) و (ه) ماده (۲۱) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ و با توجه به سیاست‌های کلان و اسناد بالادستی به‌منظور گسترش شایستگی حرفه‌ای، ارتقای جایگاه آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی، کاهش فاصله سطح شایستگی نیروی کار کشور با سطح استاندارد جهانی، هماهنگی در سیاست‌گذاری کلان، مدیریت در برنامه‌ریزی آموزش‌های فنی، حرفه‌ای و مهارتی و تربیت نیروی کار شایسته، نظام آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی که در این قانون «نظام» نامیده می‌شود و چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی برای تحقق اهداف زیر ایجاد می‌شود:

- ۱- ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید، کارآفرینی و اخلاق حرفه‌ای مبتنی بر ارزشهای اسلامی و ملی
- ۲- آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار فعلی و آتی و ارتقای توان کارآفرینی
- ۳- افزایش نقش آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و ایجاد هماهنگی و تعامل بین این نظام با سایر نظامهای آموزشی و اقتصادی
- ۴- کمک به تولید ثروت و کاهش فقر در جامعه از طریق توانمندسازی نیروی کار و کمک به افزایش اشتغال، خوداشتغالی و کاهش بیکاری
- ۵- ارتقای کیفیت آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی مبتنی بر چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی و کاهش فاصله میان سطح شایستگی‌های مورد نیاز فعلی و آتی بازار کار و شایستگی شاغلان در کشور
- ۶- فراهم‌سازی زمینه یادگیری مادام‌العمر افراد جامعه جهت دستیابی به عدالت آموزشی در حوزه شغل و حرفه

۷- به کارگیری سودمندی‌های اجتماعی و فرهنگی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در راستای تعالی جمعیت با ایجاد سازگاری میان نظامهای تربیتی و آموزش‌های عمومی و فنی و حرفه‌ای

۸- افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه در سهم‌بری عادلانه در زنجیره تولید تا مصرف

۹- توانمندسازی نیروی کار در راستای محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد

۱۰- فعال‌سازی سرمایه‌های انسانی به منظور توسعه کارآفرینی

تبصره- دولت مکلف است تمهیدات لازم جهت آموزش و تربیت افراد جهت کسب شایستگی‌های نوآوری و کارآفرینی در این نظام را در راستای تحقق اهداف مذکور در بندهای (۱) و (۲) سیاست‌های کلی اشتغال و بندهای (۱) و (۵) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون تهیه و تصویب کند.

ماده ۲- اصطلاحات به کار رفته در این قانون دارای معانی مشروح زیر می‌باشند:

۱- آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی: کسب نگرشها، مهارت‌های عملی، فهم و دانش مرتبط با حرف و مشاغل بخشهای گوناگون اقتصادی و اجتماعی به همراه آموزش و تربیت عمومی است.

۲- نظام آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی: مجموعه‌ای از اجزاء و زیرنظامها شامل قوانین و مقررات، مدیریت و برنامه‌ریزی، نیروی انسانی، پژوهش و ارزشیابی است که به صورت یکپارچه اهداف این قانون را در کشور اجراء می‌نماید.

۳- چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای: چهارچوبی است که بر اساس شاخصهای توافق‌شده، صلاحیت‌ها، مدارک و گواهینامه‌ها را در سطوح و انواع مختلف به صورتی منسجم به هم ارتباط می‌دهد. همچنین مهارت و تجربه نیز در کنار دانش ارزشیابی می‌شوند. در این چهارچوب زمان و مکان یادگیری ارزش نسبتاً کمتری دارا است.

تبصره- منظور از شاخصهای توافق شده سطوح صلاحیت و توسعه حرفه‌ای ملی است که مورد توافق ذی‌نفعان اقتصادی، ارائه‌کنندگان آموزشهای فنی و حرفه‌ای، کارشناسان خبره و نظام آموزشی باشد و توسط نهاد ملی یا تحت نظر این نهاد تدوین خواهد شد.

۴- نهاد ملی آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی: نهادی است ملی که وظیفه هماهنگی در سیاست‌گذاری و مدیریت در برنامه‌ریزی نظام آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی کشور را برعهده دارد.

۵- مرکز سنجش آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی و تعیین صلاحیت‌های حرفه‌ای: مرکزی است وابسته به نهاد ملی که برای سنجش و ارزشیابی آموزش‌های موضوع این قانون و تعیین صلاحیت حرفه‌ای نیروی کار در سطح ملی و منطقه‌ای (استانی) ایجاد و تجهیز شده است.

۶- جامعه هدف در آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی: دستگاههای حاکمیتی، مردم، بنگاهها و مراکز تولیدی و خدماتی بخشهای صنعت، خدمات، کشاورزی دولتی و غیردولتی، اتحادیه‌ها، صنوف و تعاونی‌ها هستند، که از شایستگی‌ها و مهارت‌های ایجادشده ناشی از این آموزش‌ها بهره‌مند می‌شوند.

۷- دستگاههای مجری آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی: تمام ارائه‌دهندگان دولتی، غیردولتی، تعاونی‌ها و بنگاههای اقتصادی در قلمرو این آموزش‌ها، که ارائه‌دهنده آموزش‌های رسمی و غیررسمی و سازمان‌نیافته هستند.

۸- آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی رسمی: آموزشی است که جهت کسب شایستگی‌های حرفه‌ای و شغلی از دوره متوسطه نظام آموزشی و بالاتر توسط وزارت آموزش و پرورش و مؤسسات آموزش عالی از قبیل دانشگاه فنی و حرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی کاربردی و دانشگاه آزاد اسلامی ارائه و به اخذ مدرک تحصیلی و حرفه‌ای مربوط منجر می‌شود. اتمام موفقیت‌آمیز هر سطح به همراه تجارب واقعی دنیای کار مجوز ورود به سطح بعدی آموزش‌ها است.

۹- آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی غیررسمی: آموزشی است که در خارج از نظام آموزشی رسمی طبق برنامه‌ای مشخص ارائه و به أخذ گواهینامه شایستگی و صلاحیت شغلی می‌انجامد. این آموزش‌ها توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، دستگاههای اجرائی و بنگاههای اقتصادی ارائه می‌شود. نوع دیگر این آموزش‌ها به صورت فردی و سازمان‌نیافته جهت توسعه شایستگی‌ها و صلاحیت‌های شغلی و حرفه‌ای صورت می‌پذیرد. هر دو نوع این آموزش‌ها قابل ارزشیابی و همسطح‌سازی با آموزش‌های رسمی می‌باشد.

۱۰- واحد حرفه: مجموعه‌ای از حرفه‌ها در سطح صلاحیت ملی است. حرفه نیز مجموعه‌ای از مشاغل است که شباهت معقولی از نظر کارها، دانش، مهارت و نگرشهای مورد نیاز دارد.

ماده ۳- آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی به صورت آموزش دولتی، غیردولتی، نیمه دولتی (تعاملی) و مشارکت بین‌المللی، در قالب آموزش‌های حضوری (مستقیم)، نیمه حضوری و مجازی اجراء می‌گردد. مجریان این آموزش‌ها توسط نهاد ملی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای مذکور در جزء (۱) ماده (۵) این قانون نظارت و هدایت می‌شوند.

ماده ۴- وظایف نظام جهت تحقق اهداف به شرح زیر است:

- ۱- آموزش و تربیت نیروی انسانی کارآمد مورد نیاز در بخشهای مختلف کشور
- ۲- طراحی، استقرار، به کارگیری، نظارت و ارزیابی چهارچوب صلاحیت‌های حرفه‌ای ملی جهت تضمین کیفیت
- ۳- ایجاد هماهنگی در سیاست‌گذاری و مدیریت در برنامه‌ریزی فعالیت‌های آموزشی و تربیتی

- ۴- طراحی و تدوین استانداردهای آموزشی، ارزشیابی و شایستگی حرف
براساس استاندارد ملی و بین‌المللی طبقه‌بندی حرف و مشاغل
- ۵- زمینه‌سازی فرصت‌های برابر برای کسب شایستگی‌های حرفه‌ای
- ۶- ایجاد سازوکارهای لازم جهت مشارکت بهره‌برداران در کلیه مراحل و فرآیند
آموزشی و تربیتی
- ۷- ایجاد هماهنگی و نظارت بر بودجه‌ریزی و تخصیص منابع و تسهیلات به
دستگاه‌های مجری این آموزش‌ها

ماده ۵- ارکان نظام عبارت است از:

- ۱- نهاد ملی آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی
- ۲- مجریان آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی
- ۳- انجمن‌های علمی - حرفه‌ای
- ۴- اتحادیه‌ها و صنوف حرفه‌ای و شغلی
- تبصره- دستگاه‌های مجری آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی باید
مقررات آموزشی خود را در چهارچوب این قانون اصلاح نمایند.

ماده ۶- نهاد ملی برای تحقق اهداف مذکور در بند (د) ماده (۲۱) قانون برنامه
پنجساله پنجم توسعه تشکیل می‌شود. دولت مکلف است تمهیدات قانونی لازم جهت
تشکیل این نهاد را ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون تهیه و تصویب
کند. این نهاد سازوکار تعامل با انجمن‌های علمی را طی آیین‌نامه‌ای مشخص می‌کند.

ماده ۷- دولت موظف است با توجه به موارد زیر چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای
ملی را تهیه نماید و به تصویب هیأت وزیران برساند:

۱- طراحی چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای باید مبتنی بر شایستگی‌های حرفه‌ای شامل شایستگی‌های فنی، غیرفنی از قبیل اخلاق حرفه‌ای و شایستگی‌های عمومی باشد. شایستگی‌های حرفه‌ای باید بر اساس مجموعه‌ای منسجم از دانش، مهارت و نگرش مبتنی بر کارهای درون یک حرفه تدوین گردد. این طراحی باید تا بالاترین سطوح با توجه به نوع مشاغل و حرف و بر اساس نظام طبقه‌بندی مشاغل و حرف کشور انجام شود.

۲- کدگذاری حرف و مشاغل باید بر اساس آخرین نظام بین‌المللی طبقه‌بندی مشاغل و حرف مصوب سال ۲۰۰۸ میلادی سازمان جهانی کار انجام گیرد.

۳- توسعه حرفه‌ای در چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی باید زمینه تحرک‌پذیری افقی و عمودی در گروه‌های بزرگ شغلی را تا سطوح بالا فراهم آورد و سنجش یادگیری مادام‌العمر را امکان‌پذیر کند.

۴- تدوین و تصویب استانداردهای آموزش، ارزشیابی و شایستگی حرفه باید براساس چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی انجام شود.

۵- مدارک و گواهینامه‌ها در نظام آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی باید مبتنی بر چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی اعطاء گردد.

ماده ۸- سطوح صلاحیت حرفه‌ای ملی هشت سطح است، که عبارت است از:

سطح ۱- سطح کارگر ساده

سطح ۲- سطح کارگر ماهر

سطح ۳- سطح کمک‌کاردان حرفه‌ای از قبیل کمک‌تکنسین

سطح ۴- سطح کاردان حرفه‌ای از قبیل تکنسین

سطح ۵- سطح کاردان ارشد حرفه‌ای از قبیل کمک‌مهندس

سطح ۶- سطح کارشناس حرفه‌ای از قبیل مهندس حرفه‌ای

سطح ۷- سطح کارشناس ارشد حرفه‌ای از قبیل مهندس ارشد حرفه‌ای

سطح ۸- سطح دکترای حرفه‌ای

بسم الله

شماره: ۴۰۰/۸۸۹۷۷

تاریخ: ۱۳۹۴/۱۲/۱۶

پوست:

ماده ۹- تضمین کیفیت در نظام آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی براساس چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی انجام می‌پذیرد. به‌منظور سنجش و تشخیص شایستگی‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای و شغلی، مراکز ملی سنجش زیر نظر نهاد ملی و با مشارکت نظام‌های حرفه‌ای تشکیل می‌شود. مدارک صلاحیت حرفه‌ای و گواهینامه‌های شایستگی شغلی توسط این مرکز اعطاء می‌گردد.

تبصره- صلاحیت و شایستگی مجریان آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی توسط مرکز ملی سنجش تعیین می‌شود.

ماده ۱۰- آیین‌نامه اجرائی این قانون ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب آن توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

طرح فوق مشتمل بر ده ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ دهم اسفندماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. /ب

علی لاریجانی